

**Seletuskiri haridus- ja teadusministri määruse
„Õpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimise tingimused ja kord“ muutmise“
eelnõu juurde**

1. Sissejuhatus

Vastavalt „Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse“ paragrahvi 13 lõike 2 punktile 8 korraldab teaduse valdkonna riiklikke konkursse ja kehtestab nende läbiviimise tingimused ja korra haridus- ja teadusminister määrusega. Sellest lähtuvalt on ette valmistatud „Õpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimise tingimused ja kord“ muutmise“ määruse eelnõu.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonna nõunik Pille Pikker (tel 7350215; pille.pikker@hm.ee) ja õigusosakonna asejuhataja Raina Loom (tel 7350187; raina.loom@hm.ee). Eelnõu koostamisse on kaasatud konkursi elluvijana Sihtasutus Eesti Teadusagentuur.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Hetkel kehtivat määrust on viimati muudetud 2011. aastal ning see vajab kaasajastamist. Lisaks uurimustööle on õpilastel õppetöö raames võimalus teha ka nn „praktilisi töid“ ehk loovtöid. Ka nende esitamine konkursile on lubatud.

Määrust muudetakse ning selles tehakse järgmised täiendused:

1. Paragrahv 1 peatükis „Konkursi eesmärk“ tehakse täiendus sõnastuses. Lisaks teoreetilisele tööle on konkursile võimalus esitada ka praktilisi töid. Paragrahvi sõnastust täiendatakse nii, et ei piirduks vaid teoreetiliste tööde esitamise võimalusega. Õpilasuuring ja praktilised tööd peavad vastama haridus- ja teadusministri 6. septembri 2013. a kehtestatud määruses „Õpilasuuringu ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“ sätestatule.
2. Paragrahvi 2 lõiget 2 täiendatakse ja lisatakse, et konkursi väljakuulutamise teates tuuakse välja lisaks konkursitingimustele ka hindamiskriteeriumid.
3. Paragrahvi 3 sõnastust täiendatakse. Lõikes 1 täpsustatakse konkursil osalejate vanusepiiri. Lisatakse lõiked 5 ja 6 nõutavate dokumentide kohta. Lisaks konkursitööle esitatakse ka töö kokkuvõtte nii eesti- kui inglise keeles. Kokkuvõtete lisamine aitab säästa konkursi korraldajate aega töid tutvustavate artiklite kirjutamisel ning annab võimaluse saada põgus ülevaade tehtud tööst. Kuna töid on esitatud ka mitte eesti keeles, siis on eestikeelne kokkuvõtte vajalik. Inglisekeelse kokkuvõtte lisamine annab võimaluse ka muukeelsel inimesel tehtud tööga tutvuda.
Kollektiivsete autorluste korral tehtavate tööde puhul esitatakse kaaskiri selle kohta, milles seisnes (ühe või teise) õpilase roll töö kirjutamisel. Kaaskiri esitatakse juhtudel, kui töö esitajaks oli autorite kollektiiv, kui ka juhtudel, kui töö on tehtud mõne suurema, nt. teadus- ja arendustegevusega seotud asutuses või ülikoolis tehtava ja laiema uurimistöö raames (nn uurimisrühmas tehtud töö korral).
4. Paragrahvi 4 „Konkursikomisjoni moodustamine ja töökord“ lõike 1 sõnastust täiendatakse. Hetkel on volitus moodustada komisjon vaid teadus- ja arendustegevuse erinevate valdkondade tunnustatud teadlastest ning Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajast. Praktikas on see nõue vananenud ning komisjoni töösse on kaasatud lisaks teadlastele ka oma ala tunnustatud praktikud. Seetõttu lisatakse määrusesse võimalus osaleda konkursikomisjoni töös lisaks teadus- ja arendustegevuse eri valdkondade tunnustatud teadlastele ka teadus- ja arendustegevusega seotud administratiivtöötajatel, inseneridel, õpetajatel ning teistel valdkondlike kompetentsikeskuste esindajatel.

5. Paragrahvi 5 „Konkursi läbiviimine“ lõike 1 sõnastust muudetakse ning luuakse volitusnorm hinnata konkursitöid vastavalt kehtestatud hindamiskriteeriumidele. Hindamiskriteeriumid on vajalikud ühtsete hindamisprintsipiide rakendamiseks kõikide valdkondade ning ka nii teadus- kui ka praktiliste tööde lõikes.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatusega ei kaasne sotsiaalseid ega demograafilisi mõjusid. Määrusega ei kaasne mõjusid riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele. Määruse muudatused võivad kaasa tuua suurema huvi ning osalejate arvu kasvu õpilaste teadustööde riiklikust konkursist. Ühtlasi võivad määruse muudatused soodustada huvi kasvu teadustöö tegemise vastu.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Muudatuse jõustumisega ei kaasne riigieelarvelisi kulusid ja tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostöölastamine

Eelnõu esitatakse koostöölastusele ministriumidele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Koolijuhtide Ühendusele, Eesti Õpetajate Liidule, Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingule, SA-le Eesti Teadusagentuur ning Haridus- ja Noorteametile.

Katrin Pihor
teadusosakonna juhataja